

POSTANOWIENIE

Dnia 27 kwietnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marcin Krajewski (przewodniczący)

SSN Marcin Łochowski

SSN Tomasz Szanciło (sprawozdawca)

w sprawie ze skargi R.S.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego w Śremie z dnia 17 grudnia 2019 r., sygn. I Co 991/19

z zawiadomienia Prezesa Sądu Rejonowego w Śremie

o podjęcie czynności z urzędu w trybie art. 759 § 2 k.p.c.

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 27 kwietnia 2021 r.

zażalenia R.S.

na postanowienie Sądu Rejonowego w Śremie

z dnia 11 stycznia 2021 r., sygn. akt I WSC 1/20,

odrzuca zażalenie.

UZASADNIENIE

W dniu 30 kwietnia 2020 r. R.S. złożył osobiście skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, która została odrzucona postanowieniem z dnia 11 stycznia 2021 r., z uwagi na fakt, że skarżący nie był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika i pomimo wezwania do usunięcia braków skargi w tym zakresie, skarżący nie uzupełnił ich, nie składał również wniosku o ustanowienie dla niego pełnomocnika z urzędu.

W dniu 5 marca 2021 r. skarżący złożył osobiście zażalenie na powyższe postanowienie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie podlegało odrzuceniu jako niedopuszczalne.

W przypadku, gdy skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia odrzuci sąd pierwszej instancji, na jego postanowienie przysługuje zażalenie do Sądu Najwyższego (art. 394¹ § 1 k.p.c.).

Zgodnie z art. 87¹ § 1 k.p.c. w postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych. Wyjątki od tej zasady zostały przewidziane w § 2 i 3 tego artykułu.

Uchybienie dotyczące zdolności postulacyjnej wynikającej z art. 87¹ § 1 k.p.c. nie podlega konwalidacji, a gdy dotyczy skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, skarga ta, stosownie do treści art. 424⁶ § 3 k.p.c., podlega odrzuceniu.

Identyczna sankcja ma zastosowanie do zażalenia do Sądu Najwyższego złożonego z naruszeniem art. 87¹ § 1 k.p.c. Zażalenie dotknięte takim brakiem podlega bowiem odrzuceniu bez wzywania skarżącego do jego uzupełnienia (zob. np. postanowienia SN: z dnia 28 marca 2018 r., V CZ 16/18; z dnia 30 czerwca 2020 r., III CZ 1/20).

Wobec zawartego w zażaleniu wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu trzeba mieć na uwadze, że następcze podpisanie tego zażalenia przez pełnomocnika ustanowionego na dalszym etapie postępowania jest pozbawione podstaw prawnych i nie wywoła pożądaných przez skarżącego skutków. Dlatego bez względu na wynik postępowania wpadkowego o udzielenie pomocy prawnej, w każdym wypadku zażalenie do Sądu Najwyższego wniesione osobiście przez stronę podlega odrzuceniu. Zbędne było zatem uprzednie rozstrzygnięcie kwestii pomocy prawnej (zob. postanowienie SN z dnia 30 września 2020 r., II CZ 33/20).

Powyższe wynika z faktu, że uzupełnienie lub „poparcie” przez profesjonalnego pełnomocnika skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia lub skargi kasacyjnej, wniesionych przez stronę

osobiście, nie spełnia wymagań zachowania przymusu, o których mowa w art. 87¹ § 1 k.p.c. Celem przymusu adwokacko-radcowskiego jest zapewnienie, aby środki zaskarżenia kierowane do Sądu Najwyższego odpowiadały ustawowym wymaganiom i prezentowały poziom merytoryczny, jakiego można oczekiwać od osoby uprawnionej do świadczenia profesjonalnej pomocy prawnej. Cel ten nie może zostać zrealizowany, jeżeli adwokat lub radca prawny jedynie „popiera” środek zaskarżenia wniesiony bezpośrednio przez stronę lub też jedynie sygnuje własnym podpisem środek zaskarżenia sporządzony przez stronę osobiście (zob. postanowienia SN: z dnia 11 marca 2008 r., II CZ 2/08; z dnia 31 stycznia 2014 r., II CZ 84/13; z dnia 21 października 2015 r., III CZ 48/15). Wskazane uchybienie ma charakter nieusuwalny, a więc nie stanowi braku formalnego w rozumieniu art. 424⁵ § 1 k.p.c., który mógłby być uzupełniony przez skarżącego stosownie do treści art. 424⁶ § 2 k.p.c.

Wobec powyższego, na podstawie art. 373 § 1 w zw. z art. 87¹ § 1 w zw. z art. 397 § 2 zd. 1 w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

ke